

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT 1419/1999/EG

av den 25 maj 1999

om att inrätta en gemenskapsåtgärd för evenemanget "Europeisk kulturhuvudstad" för åren 2005 till 2019

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 151 i detta,

medbeaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europa har genom hela sin historia varit säte för ett utomordentligt rikt och mångsidigt kulturliv. Städerna har spelat en mycket viktig roll för de europeiska kulturernas utveckling och betydelse.
- (2) Gemenskapen har genom fördragets artikel 151 givits befogenheter på det kulturella området. Alla gemenskapsaktiviteter för att främja kulturaktiviteter bör därför vila på denna rättsliga grund, i enlighet med de mål och medel som anges för gemenskapen i fördraget.
- (3) Den 13 juni 1985 antog kulturministrarna, församlade i rådet, en resolution om att varje år arrangera evenemanget "Europeisk kulturstad" ⁽⁴⁾, vars huvudsyfte var att uppmärksamma den europeiska allmänheten på särskilda kulturella aspekter hos staden, området eller landet i fråga, och gemenskapen har tillhandahållit ekonomiskt stöd för detta evenemang.

- (4) Den undersökning som har genomförts av de resultat som de europeiska kulturstäderna har uppnått visar att evenemanget har en positiv verkan när det gäller uppmärksamhet i medierna, utveckling av kultur och turism och invånarnas insikt om betydelsen av att deras stad har blivit vald.

- (5) De positiva effekterna har emellertid inte alltid givit resultat som varat längre än projektet som sådant. Även om de offentliga beslutsfattarna i de utvalda städerna har befogenhet att besluta om innehållet i sitt projekt, bör de uppmärksammas på att det är nödvändigt att integrera det kulturella projektet i en dynamisk process på medellång sikt.

- (6) Detta initiativ är viktigt både för att stärka den lokala och regionala identiteten och för att främja den europeiska integrationen.

- (7) Under de diskussioner som föregick dess yttrande av den 7 april 1995 ⁽⁵⁾ om Kalejdoskopprogrammet, upprättat genom beslut nr 719/96/EG ⁽⁶⁾ begärde Europaparlamentet att kommissionen, på grundval av artikel 151 i fördraget, skall lägga fram ett särskilt program för evenemanget "Europeisk kulturstad" efter år 2000.

- (8) Kulturstadsevenemangets vikt och inverkan gör att ett turordningssystem för utnämning behöver skapas som garanterar att varje medlemsstat regelbundet får en av sina städer vald. Det bästa sättet att uppnå ett förutsägbart och konsekvent turordningssystem som är öppet för insyn är att fatta ett enda beslut där ordningen för när medlemsstaterna skall hålla evenemanget fastställs.

⁽¹⁾ EGT C 362, 28.11.1997, s. 12.

⁽²⁾ EGT C 180, 11.6.1998, s. 70.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 30 april 1998 (EGT C 152, 18.5.1998, s. 55), rådets gemensamma ståndpunkt av den 24 juli 1998 (EGT C 285, 14.9.1998, s. 5) och Europaparlamentets beslut av den 11 mars 1997 (EGT C 175, 21.6.1999). Rådets beslut av den 10 maj 1999.

⁽⁴⁾ EGT C 153, 22.6.1985, s. 2.

⁽⁵⁾ EGT C 109, 1.5.1995, s. 281.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 719/96/EG av den 29 mars 1996 om upprättandet av ett program för stöd till konstnärliga och kulturella aktiviteter på Europainivå (Kalejdoskop) (EGT L 99, 20.4.1996, s. 20).

- (9) Det är lämpligt att rådet utser kulturhuvudstäderna med tanke på det stora symbolvärde utseendet av dessa har i medlemsstaterna.
- (10) Varje gemenskapsinitiativ som främjar "Europeisk kulturstad" måste uppfylla på förhand uppställda mål och använda sig av de medel som anges i fördraget.
- (11) Hittills har gemenskapens bidrag till evenemangen "Europeisk kulturstad" och "Europeisk kulturmånad" lämnats inom ramen för Kalejdoskop-programmet, som kommer att upphöra att gälla 1999.
- (12) Den 22 september 1997 antog rådet ett beslut om den europeiska kulturella verksamhetens framtid⁽¹⁾ där man med stöd av artikel 208 i fördraget uppmanade kommissionen att senast i maj 1998 lägga fram förslag för att inrätta ett enda program på kulturområdet, vilket kommer att inbegripa en åtgärd avseende "Europeisk kulturhuvudstad", jämte finansieringsbestämmelser.
- (13) Kommissionen har för Europaparlamentet och rådet lagt fram ett meddelande om Europeiska gemenskapens första ramprogram till stöd för kulturen, med ett förslag till beslut om att inrätta ett enda finansierings- och programplaneringsinstrument för kulturellt samarbete.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

En gemenskapsåtgärd kallad "Europeisk kulturhuvudstad" skall inrättas. Dess mål skall vara att framhäva de europeiska kulturernas rikedom och mångfald och deras gemensamma drag samt bidra till att Europas medborgare får ökad kunskap om varandra.

Artikel 2

1. En stad i någon medlemsstat skall i tur och ordning enligt bilaga I utses till europeisk kulturhuvudstad. Den kronologiska ordning som föreskrivs i bilaga I kan ändras i samförstånd mellan berörda medlemsstater. Nomineringen eller nomineringarna skall av den berörda medlemsstaten, åtföljd av en eventuell rekommendation från denna, anmälas till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och Regionkommittén senast fyra år innan evenemanget i fråga skall börja.

2. Kommissionen skall varje år sammankalla en jury som skall avge en rapport om nomineringen eller nomineringarna mot bakgrund av åtgärdens mål och särdrag. Juryn skall vara sammansatt av sju ledande och oberoende personligheter som skall vara experter på kulturområdet; av dem skall två utses av Europaparlamentet, två av rådet,

två av kommissionen och en av Regionkommittén. Juryn skall lägga fram sin rapport för kommissionen, Europaparlamentet och rådet.

3. Europaparlamentet får senast tre månader efter att den mottagit rapporten, tillställa kommissionen ett yttrande om nomineringen eller nomineringarna. Rådet skall, på grundval av en rekommendation från kommissionen, vilken skall vara utarbetad mot bakgrund av Europaparlamentets yttrande och juryns rapport, officiellt utse staden i fråga till europeisk kulturhuvudstad för det år då den har nominerats.

Artikel 3

Nomineringen skall inbegripa ett kulturprojekt av europeiska dimensioner, i huvudsak baserat på kulturellt samarbete i enlighet med de mål och de åtgärder som anges i artikel 151 i fördraget.

I det material som läggs fram skall det framgå hur den nominerade staden avser

- att framhäva de konstnärliga strömningar som är gemensamma för européerna och vilka staden inspirerat till eller till vilka staden givit ett betydande bidrag,
- att främja evenemang som involverar personer aktiva inom kulturområdet från andra städer i medlemsstaterna och som leder till ett varaktigt kulturellt samarbete, samt verka till förmån för dessa personers rörlighet inom Europeiska unionen,
- att stödja och utveckla kreativt arbete, något som utgör ett väsentligt inslag i all kulturpolitik,
- att säkerställa att stora delar av befolkningen sluter upp och deltar och därigenom se till att åtgärden får verkningar på det sociala planet som kvarstår även efter det år evenemanget genomfördes,
- att uppmuntra att unionens medborgare tas emot, samt att de olika evenemangen ges så stor spridning som möjligt med hjälp av alla former av multimedia,
- att främja dialogen mellan Europas kulturer och kulturer från andra delar av världen och i denna anda dra största möjliga fördel av öppenhet inför andra och förståelse av andra, vilka utgör grundläggande kulturella värden,
- att utnyttja det historiska arvet, stadsbyggnadskonst och livskvaliteten i staden.

Artikel 4

Europeiska tredje länder får delta i denna åtgärd. Varje sådant land får nominera en stad till europeisk kulturhuvudstad och bör underrätta Europaparlamentet, rådet, kommissionen och Regionkommittén om nomineringen. Rådet skall enhälligt, på rekommendation av kommissionen, officiellt utse en av dessa nominerade städer till europeisk kulturhuvudstad för varje år och därvid ha i åtanke att en förberedelseperiod på fyra år är önskvärd.

⁽¹⁾ EGT C 305, 7.10.1997, s. 1.

Artikel 5

Varje stad skall ordna ett program med kulturevenemang som framhäver både stadens egen kultur och kulturarv och dess plats i det gemensamma kulturarvet och som engagerar personer inbegripna i kulturaktiviteter från andra europeiska länder i syfte att upprätta ett varaktigt samarbete. Utöver det som tidigare nämnts bör den förteckning över kriterier för planering och utvärdering som finns i bilaga II i största möjliga utsträckning beaktas av den stad som utses när den planerar sitt program. Ett sådant program bör i princip pågå i ett år, men undantagsvis får de städer som utses välja en kortare period. Städerna får välja om de vill ta med den omgivande regionen i sitt program. Programmen i de städer som utses under samma år bör ha ett visst samband.

Artikel 6

Kommissionen skall varje år lägga fram en rapport, där resultaten från det föregående årets evenemang utvärderas, och där även organisatörernas analys ingår. Denna rapport skall överlämnas till Europaparlamentet, rådet och Regionkommittén. Kommissionen kan även lägga fram förslag till översyn av detta beslut om den anser att det är nödvändigt för att åtgärden skall fungera smidigt, särskilt inför den framtida utvidgningen av unionen.

Utfärdat i Bryssel den 25 maj 1999.

*På Europaparlamentets
vägnar*

J. M. GIL-ROBLES

Ordförande

På rådets vägnar

H. EICHEL

Ordförande

*BILAGA I***TURORDNING NÄR DET GÄLLER RÄTTEN ATT NOMINERA EN EUROPEISK KUTUR-
HUVUDSTAD**

2005	Irland
2006	Nederländerna
2007	Luxemburg
2008	Förenade kungariket
2009	Österrike
2010	Tyskland
2011	Finland
2012	Portugal
2013	Frankrike
2014	Sverige
2015	Belgien
2016	Spanien
2017	Danmark
2018	Grekland
2019	Italien

*BILAGA II***FÖRTECKNING ÖVER KRITERIER FÖR PLANERING OCH UTVÄRDERING**

Tänkbara inslag i de utsedda städernas program:

- Att främja gemensamma konstnärliga strömningar och stilar för vars utveckling staden har spelat en särskild roll.
 - Att organisera kulturevenemang (musik, dans, teater, bildkonst, film, osv.) och bättre främja kulturen och förvaltningen av den.
 - Att främja den europeiska allmänhetens medvetenhet om de personligheter och händelser som har präglat stadens historia och kultur.
 - Att organisera särskilda aktiviteter för att uppmuntra kulturell förnyelse och skapa nya former för kulturell verksamhet och dialog.
 - Att vidta åtgärder som leder till ökad tillgång till och medvetenhet om fasta och rörliga kulturtillgångar och kulturell produktion som är utmärkande för staden.
 - Att organisera särskilda kulturprojekt som är avsedda att locka ungdomar till kulturen.
 - Att organisera särskilda kulturprojekt som är avsedda att öka den sociala sammanhållningen.
 - Att ge en bredare publik möjlighet att ta del av den verksamhet som planeras, särskilt genom användning av multimedia och audiovisuella hjälpmedel samt flerspråkighet.
 - Att bidra till att ekonomisk verksamhet utvecklas, särskilt sysselsättning och turism.
 - Behovet att utveckla en nyskapande kulturturism av hög kvalitet, med vederbörlig hänsyn till vikten av en hållbar förvaltning av kulturarvet och av att besökarnas önskemål är förenliga med lokalbefolkningens.
 - Att organisera projekt avsedda att uppmuntra utvecklingen av förbindelserna mellan det arkitektoniska arvet och strategier för ny stadsutveckling.
 - Gemensamt organiserade initiativ avsedda att främja dialogen mellan Europas och andra världsdelars kulturer.
-